

תרגילי המו"מ של איראן משרתים את האינטרס הישראלי

written by מאיר בן שבת | 10.05.2026

"יתכן שנפעל צבאית נגד איראן בסבב לחימה נוסף של שבועיים", כך אמר אתמול (ראשון) נשיא ארה"ב דונלד טראמפ, לנוכח הסחבת הנמשכת במשא ומתן עם טהראן. הוא הבהיר כי חידוש הלחימה יכול לקיפה של מטרות נוספות בתוך איראן ולא רק את מימוש "פרוייקט חרות", המבצע לפריצת המצור האיראני על מיצר הורמוז, שהושהה בעקבות לחצי סעודיה ופקיסטן.

טהראן העבירה אתמול (ראשון) למתווך הפקיסטני את תשובתה להצעה האמריקנית לסיום המלחמה. לפי הדיווחים, היא כללה הסכמות חלקיות ודחייה של חלק מהסעיפים ובעיקר דרישה להתמקד בשלב זה בסיום המלחמה בכל החזיתות, כולל לבנון, ובהבטחת חופש השיט במצר הורמוז. את הדיון בסוגיית הגרעין שלגביה אין הסכמה [?] איראן ביקשה לדחות לשלב מתקדם יותר של המגעים. בעמדתה זו טהראן גלגלה את הכדור חזרה אל צדו האמריקני של המגרש.

האפשרות הראשונה שבידי הנשיא האמריקני היא להמשיך ללא שינוי בהפעלת הלחץ על איראן באמצעות המצור הימי. זאת, מתוך הנחה שאיראן פגיעה יותר מאשר טראמפ לנזקים שהזמן יגרום, במיוחד לנוכח הקירבה למיצוי יכולות האיחסון של הנפט וההשלכות ההרסניות שעשויות להיות לכך על כושר הפקת הנפט במדינה.

האפשרות השניה היא לחדש את "פרוייקט חרות", תוך ניסיון לצמצם את החיכוכים הצבאיים שיווצרו בעקבות זאת. משוואת התגובה שאיראן יצרה בעניין זה, הן בפעולות נגד כלי שיט והן בגביית מחיר משותפותיה של ארה"ב במפרץ, מעמידה בספק את יכולתה של ארה"ב לשלוט בגובה הלהבות, בתרחיש כזה.

אפשרות נוספת שעליה רמז הנשיא טראמפ בהתייחסותו הפומבית היא להוסיף למצור הימי לחץ צבאי באמצעות מבצע מוגבל בזמן שבמהלכו יותקפו מטרות נוספות בתוך איראן. חולשתה של הדרך הזו נעוצה בכך שמראש היא מוגדרת כמוגבלת בזמן ובעוצמה. במצב הקשה ממילא שבו המשטר נתון, לא בטוח שהלחצים הנוספים יזיזו אותו מעמדתו, במיוחד כשמובטח לו לשוב למשא ומתן מאותה נקודה שבה הסתיים.

שתי החלופות הנוספות, נמצאות בקצוות המנוגדות של מנעד האפשרויות. בקצה האחד [?] מהלך צבאי עצים, בנוסח תכנית הגשרים והאנרגיה שעליה דיבר הנשיא טראמפ לפני פתיחתו של המשא ומתן. בקצה המנוגד לכך, החלטה חד-צדדית על נטישת המשא ומתן תוך קביעה כי ארה"ב תפעיל את כוחותיה לאכוף בכוח את מילוי דרישותיה בתחומי הגרעין, הטילים הבליסטיים והתעבורה הימית.

מבחינתה של ישראל, אם נודה על האמת, הרי שעמדת המשטר האיראני משרתת את הרצון הישראלי להמשיך במאמצים להחלשתו.

יש לברך על כל יום שבו נמשך המצור על איראן. בשום אופן אין לגנוז את השאיפה להחלפתו של המשטר ויש לקוות שהמלחמה עוד תוביל לכך. בכל מקרה ישראל צריכה לפעול לכך שסיום המלחמה, בבוא היום, לא יהיה בהסדר שיאפשר למשטר להשתקם ולבסס מחדש את יכולותיו.

אמירתו של טראמפ באחד מנאומיו האחרונים כי "אולי עדיף לנו בלי עסקה בכלל" מצביעה על כיוון לחלוטין לא פסול מבחינתה של ישראל. הוא בודאי רצוי יותר מכל הסכם שיפשיר כספים לאיראן.

עוד מנקודת מבטה של ישראל, חשוב לפרק את החיבור שנוצר בין סוגיות איראן ולבנון. ישראל כבר שילמה על כך בהגבלות שהוטלו עליה. החיבור זה מחזק את אחיזתה של איראן בארץ הארזים ואת מעמדה כשחקנית בזירה הזו. לכן, כל צעד שיחליש את הזיקות הללו צריך להישקל בחיוב. התייחסות ללבנון בהחלטה שטראמפ יקבל בעניין איראן, תהיה רצויה לישראל רק בהקשר אחד: הגבלת המשטר בטהראן מתמיכה באירגוני פרוקסי ובכללם בחיזבאללה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 11 במאי 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.